

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

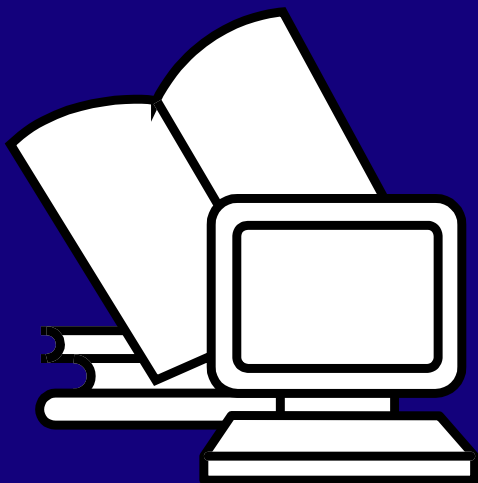
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Slægt & Data

Gedcom

Generalforsamling, beretning, regnskab

„1845“ fra Århus amt på internettet

Nyheder fra Rigsarkivet

Anetavle - Scoringstavle

11. årgang

DIS-Danmark

1997

Slægt & Data

Udgives af DIS-Danmark

(Databehandling i Slægtsforskning)

E-mail: DIS-Danmark@dk-online.dk

Homepage på internettet:

www2.dk-online.dk/users/DIS-Danmark

Slægt & Data udkommer 4 gange

årligt i månederne:

Marts, juni, september og december.

Trykoplæg 1700 eksemplarer.

Redaktør:

Hanne Marie Rud

Egebjergtoften 122

2750 Ballerup

tlf. 44 66 17 04

Fidoadr. 2:236/151.3

Artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis foreningens holdning. Artikler uden forfatterangivelse kan betragtes som foreningsstof.

Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt materiale og forbeholder sig ret til redigering af tilsendte artikler. Bladet sendes gratis til foreningens medlemmer.

Eftertryk er tilladt efter aftale med redaktionen. Det skal forsynes med tydelig kildeangivelse og med tilsendelse af det aftrykte.

Deadline:

1. maj

1. august

1. november

1. februar

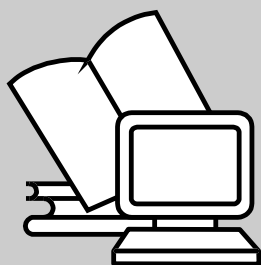
Udkommer:

Juni

September

December

Marts

Medlemskontingent 1997: 100 kr.
Løssalg pris: 31,25 kr. pr. nr.

Girokonto: 501-2058

ISSN 0903-6172

Indhold

- 4 **Gedcom-problemer**
- 6 **Nyt mødested på internettet**
- 9 **Internet set udefra**
- 8 **Slægtsforskningskonference på Politiken On Line**
- 9 **„1845“ for Århus Amt på internettet**
- 11 **Bestyrelsens beretning**
- 13 **Regnskabet for 1996**
- 15 **Spørgeskemaundersøgelse**
- 17 **Anetavle - scoringstavle**
- 19 **Brothers Keeper på dansk**
- 22 **Læsekredsen**
- 23 **Kildeindtastningsprojektet og KIP-programmet**
- 25 **Hvem Forsker Hvad**
- 26 **Referat fra brugermøde på Rigsarkivet**
- 29 **Om medlemsmøder i København**

DIS-Danmark

Bestyrelsesmedlemmer:

Bent Pilgaard, Randersvej 29, 8800 Viborg Tlf. 86 67 55 12 (fmd.)

Erik Kann, Johan Jepsensvej 1, 2830 Virum, Tlf. 45 85 18 02 (næstfmd, nordisk repr.)

Arne Julin, Hovedgaden 75, 4050 Skibby Tlf. 47 52 80 48 (ekspedition)

Jens J. Jerichow, Kastelsvej 24, 4.th, 2100 Kbh Ø Tlf. 35 26 62 15 (kasserer)

Hanne Marie Rud, Egebjergtoften 122, 2750 Ballerup Tlf. 44 66 17 04 (redaktør)

Jens Verner Nielsen, Bagergyden 1, Høruphav, 6470 Sydals Tlf. 74 41 55 80 (sekr)

Lene Olsen, Hallandsgade 6A, st.tv., 2300 Kbh S, Tlf. 31 57 74 15

Flemming Maiborg, Elmegårdsvej 55, 5250 Odense SV, Tlf. 65 96 23 45

Ole H. Jensen, Kløvermarken 3, 6430 Nordborg, Tlf 74 45 02 35

KOKI og Kildeindtastningsprojektet:

Hanne Marie Rud, Egebjergtoften 122, 2750 Ballerup Tlf. 44 66 17 04

Dansk Data Arkiv, Islandsgade 10, 5000 Odense C, Tlf. 66 11 30 10

Kalenderen

Møder i København

Hvor intet andet er anført afholdes møderne

Medborgerhuset, Danasvej 30B, Frederiksberg

Tilmelding er nødvendig og skal ske senest 14 dage før mødets afholdelse.

Tilmelding til Lene Olsen: Hallandsgade 6 st., 2300 København S., Tlf. 31 57 74 15

(email: lol@plantedir.dk) Der gives besked ved aflysning.

19. april 1997 kl. 13-17

De elektroniske kilder.

Gennemgang af igangværende projekter med overførsel af bl.a. kirkebøger og tingbøger til EDB.

Hvad sker der, hvilken adgang får vi i fremtiden til EDB-kilder osv. ?

Møde på Falster

8. april 1997 kl 19.30

Det Gamle Bibliotek

Rosenvænget 17

4800 Nykøbing Falster.

I samarbejde med Slægtshistorisk Forening for Storstrøms amt arrangerer DIS et møde i Nykøbing Falster med emnet: Hvorfor bruge EDB til Slægtsforskning ? Nærmere oplysning hos Lene Olsen (DIS) eller Jette Stoltenberg (Slægtshistorisk Forening telefon: 43 73 04 02)

Møder i Jylland

5. april 1997

Mødested: Medborgerhuset i Aalborg studielokale 4. Mødet indledes med, at Henrik Jarl Hansen fra Nationalmuseet orienterer om museets registrering af jordfund på EDB, samt museets planer om at „gå“ på internettet. Efter frokost vil lederen af EUC Midt Viborgs EDB Ejner Jensen fortælle om renoveringen af PC'eren, herunder montering af forskellige nye dele.

12. april 1997

Generalforsamling.

Mødested: Odense bys Museer „Hollufgaard“ ved Odense.

Denne dag afholder DIS-Danmark sin generalforsamling i henhold til foreningens love. Se dagsorden side 32 (bagsiden af dette blad).

Jyllandsmøderne starter, hvor andet ikke er angivet, kl. 10.00 og forventes afsluttet kl. 16.00. Medbring selv frokost. Øl og vand kan købes på stedet.

Tilmelding til:

Bent Pilgaard tlf. 86 67 55 12 eller 2:236/151.42 (fidonettet) eller

pilgaard@dk-online.dk

Jens Verner Nielsen tlf. 74 41 55 80. eller 2:238/99.3 (fidonettet) eller

jens_verner@dk-online.dk

1997

Gedcom problemer

Af Erik Helmer Nielsen

De fleste slægtsforskere har nok hørt om begrebet Gedcom. Det er noget man bruger, når man skal overføre slægtsdata mellem to slægtsprogrammer eller mellem to PC'er.

Gedcom er ikke et program, det er et databaseformat eller et databasesprog, som kan forstås af de fleste slægtsprogrammer, og det kan således på en måde kaldes slægtsforskerens Esperanto.

I Slægt & Data nr. 1, 1996 var der side 21-24 en artikel, som fortalte lidt om Gedcom. Mange, der har brugt Gedcom, har oplevet, at der kan være mange problemer med at få alle oplysninger overført rigtigt.

Når man ikke kan få sine slægtsdata overført fra det ene slægtsprogram til det andet på en tilfredstillende måde med Gedcom, så er det nærliggende at lægge skylden på Gedcom. Jeg mener, at det i langt de fleste tilfælde er forkert at laste Gedcom for problemerne, de skyldes næsten altid enten det ene eller begge de to slægtsprogrammer, der er indblandet. Jeg vil i det følgende omtale nogle af de mest almindelige problemer, som jeg er truffet på, når jeg har brugt Gedcom, og nogle af de muligheder, der er for at afhjælpe dem.

1. Danske bogstaver

En af de almindeligste fejl er, at de særlige danske bogstaver æ,ø,å ikke bliver overført rigtigt. Det har noget at gøre med det, der hedder tegnsæt. Et tegnsæt beskriver den måde, hvorpå PC'en opbevarer og gengiver de forskellige bogstaver.

Da der findes mange forskellige tegnsæt, så foreskriver Gedcom

standarden, at der i en Gedcom-fil skal bruges et ganske bestemt tegnsæt, som kaldes ANSEL.

ANSEL er desværre ikke særlig almindelig brugt. Mange slægtsprogrammer skriver i stedet Gedcom-filen i deres eget tegnsæt.

DOS-programmer for slægtsforskning kalder ofte dette tegnsæt for IBMPC. Under Windows bruger programmerne et andet tegnsæt, der kaldes ANSI. I den senere tid er det blevet almindeligt at bruge Internettet til at distribuere slægtsoplysninger, og på Internettet bruges et fjerde tegnsæt, som populært kaldes HTML-tegnsettet.

Hvis afsenderen og modtageren ikke er enige om hvilket tegnsæt der bruges, eller modtageren ikke kan forstå afsenderens tegnsæt, ja så er det at vi får problemer med de danske bogstaver.

I selve Gedcom-filen skal der nogle linier nede i filen ligge en oplysning om tegnsættet i en linie, der f.eks. kan hedde „1 CHAR ANSEL“. Dette skulle gerne være en hjælp for det program, der skal læse Gedcom-filen, men det er ikke alle programmer, der læser denne linie, og jeg har endda set et program skrive en direkte forkert oplysning i denne linie (IBMPC i stedet for ANSI).

Alle problemer, der skyldes forskellige tegnsæt, kan klares ved at indlæse og redigere Gedcom-filen i et tekstbehandlingsprogram eller en editor.

Det lille program Write i Windows 3 er velegnet til at konvertere mellem de to tegnsæt

IBMPC og ANSI. De andre tegnsæt ANSEL og HTML er lidt mere besværlige at håndtere.

Den bedste løsning er selvfølgelig at sikre sig, at ens slægtsprogram kan både skrive og læse en Gedcom fil i alle 4 tegnsæt, ANSEL, IBMPC, ANSI og HTML.

2. Datoer

I en Gedcom-fil skal datoangivelser følge en ganske bestemt standard. Hvis de ikke gør det, kan vi opleve at mange af datoerne ikke bliver indlæst eller på anden måde bliver kasseret.

En almindelig dato skal skrives på formen „dag måned år“, altså f.eks. som 25 Jan 1997.

Månednavnene *skal* skrives på Engelsk. Det første problem vi møder er derfor de to danske månednavne Maj og Okt. Hvis de skrives på Dansk i en Gedcom-fil vil der være mange programmer som med god ret vil afvise disse datoer som ugyldige. Dette problem kan også rettes i et tekstbehandlingsprogram.

Gedcom tillader også forskellige former for omtrentlige datoer. Her skal der bruges nogle ganske bestemte engelske forkortelser. F.eks. skal der i stedet for det danske „før“ skrives BEF, i stedet for „efter“ skrives AFT og i stedet for „cirka“ skrives ABT. Hvis Gedcom-filen indeholder danske betegnelser eller andre ulovlige udtryk, så vil

mange slægtsprogrammer igen med god ret kassere den pågældende dato.

Det er her igen muligt at korrigere Gedcom-filen i et tekstbehandlingsprogram. Den bedste løsning er dog at bruge et slægtsprogram, der oversætter de forskellige danske datoudtryk til og fra den korrekte Gedcom-standard.

3. Begivenheder

Ifølge Gedcom-standarden kan man beskrive en persons levnedsløb med et stort antal såkaldte begivenheder. En begivenhed for en person er ikke blot Fødsel, Død og Ægteskab, men også f.eks. Konfirmation, Uddannelse, Navneændring, Trolovelse, Skilsmisse, Emigration, Testamente, Skifte og mange, mange flere.

Større programmer kan håndtere alle mulige begivenheder, de mindre programmer kun nogle få. Et givet program kan kun forstå oplysninger, d.v.s. i denne forbindelse begivenheder, som det selv bruger og har plads til, og vi vil derfor ofte komme ud for, at et program må afvise en masse oplysninger eller begivenheder, som det ikke selv bruger.

Dette problem kan man ikke laste Gedcom for, og den eneste effektive løsning på det er at skifte til et andet og større program.

4. Specielle begivenheder

En almindelig begivenhed er karakteriseret ved, at den sker på et bestemt tidspunkt (f.eks. en fødsel).

Gedcom giver også plads til særlige begivenheder, som er beskrivelser af hændelser, der dækker et vist tidsrum.

Eksempler på dette er Beskæftigelse (OCCU) og Bopæl (RESI). Til disse beskrivelser kan der i Gedcom knyttes yderligere oplysninger om såvel Tid som Sted.

En del programmer kan registrere selve Beskæftigelsen, men de har ikke plads til oplysninger om tilhørende Tid og Sted og de vil derfor afvise disse oplysninger.

5. Adresse

I Gedcom forstår man ved Adresse (ADDR) kun en egentlig postadresse. Almindelige stedangivelser skal placeres under Stednavn (PLAC).

Ifølge Gedcom er PLAC og ADDR sideordnet og de hører begge til detaljer, der uddyber oplysningen om en begivenhed.

Standardens beskrivelse af Adresse er blevet ændret i tidens løb, og der er derfor ret stor forvirring mellem de forskellige programmer om, hvordan Adresse skal behandles.

Mange programmer placerer ADDR på samme måde som en begivenhed, der hører til en person, men det er altså ikke rigtigt.

Det sker således tit, at Adresse både skrives og læses forkert. Fejlene kan rettes i Gedcom-filen ved hjælp af et tekstbehandlingsprogram, men det er ikke særlig nemt.

Jeg anbefaler at undgå disse problemer ved at undlade at bruge Adresse (ADDR) og kun bruge Stednavn (PLAC) i forbindelse med f.eks. Bopæl (RESI).

6. Noter

Nogle mindre programmer har kun mulighed for een note for hver person og måske kun en lille en på nogle få linier. Andre programmer kan knytte store noter til hver eneste begivenhed.

Dette giver tit problemer, hvis et mindre program skal læse en Gedcom fil med mange og lange noter for hver person. I bedste fald kan programmet klare problemet ved at slå alle noterne sammen til een stor note, men i mange tilfælde bliver

noter under de enkelte begivenheder afvist.

Dette problem kan man selvfølgelig heller ikke laste Gedcom for. Der er ingen simpel løsning på problemet udover at skifte til et større slægtsprogram.

7. Kildehenvisninger

Det er meget vigtigt for en slægtsforsker at være omhyggelig med at notere og indtaste oplysninger om kilderne. Der bør helst være en oplysning om kilden for hver eneste begivenhed.

I Gedcom er der to muligheder for at beskrive kilder. Den enkleste metode placerer en oplysning om kilden umiddelbart ved hver begivenhed. Nu er forholdet jo det, at mange begivenheder ofte henviser til den samme kilde, f.eks. den samme kirkebog. Den samme kilde kan derfor på denne måde blive nævnt et utal af gange.

Det tager Gedcom højde for ved at anbefale, at kildeoplysningerne i stedet samles sammen i et særligt afsnit af Gedcom-filen. Den samme kilde bliver da kun anført een gang, dette kaldes ofte strukturerede kilder. Der refereres så blot fra de enkelte begivenheder til de fælles kildeoplysninger.

Et slægtsprogram bør kunne læse begge former for kildeoplysninger. Det sker tit, at dette ikke er tilfældet, og så risikerer man altså at miste kildeoplysningerne. Dette er igen et problem, som man ikke kan bebrejde Gedcom. I stedet må man være omhyggelig med kun at vælge et slægtsprogram, som følger Gedcom-standard.

Erik Helmer Nielsen
Hedager 51
2670 Greve
Tlf. 42 90 21 57

Nyt mødested på Internettet

Af Steen Venbjerg

Ethvert dagblad med respekt for sig selv kan løbende bringe interessante WWW-adresser, som enten er hotte eller cool (gad vidst hvad der er bedst), men det hører til sjældenhederne, at man læser om den intense aktivitet, der udfolder sig på den oprindelige del af Internettet, Usenet.

Her er ellers nok at se til - også for slægtsforskere. I alt fører de danske Internet-leverandører over 20.000 diskussionsgrupper, men selv om man skulle tro, enhver interesse skulle være dækket ind, stiger tallet hver uge.

Ny gruppe for slægtsforskning

Fra slutningen af januar er der således oprettet en ny gruppe for dansk slægtsforskning under navnet dk.historie.genealogi.

Måden Usenet-grupperne fungerer på, svarer nøje til de debatfora, mange vil kende fra Fidonettets BBS'er. Der er tale om elektroniske opslagstavler, hvor man kan se, hvad de andre skriver til konferencen eller selv blande sig i 'snakken', hvis man har lyst.

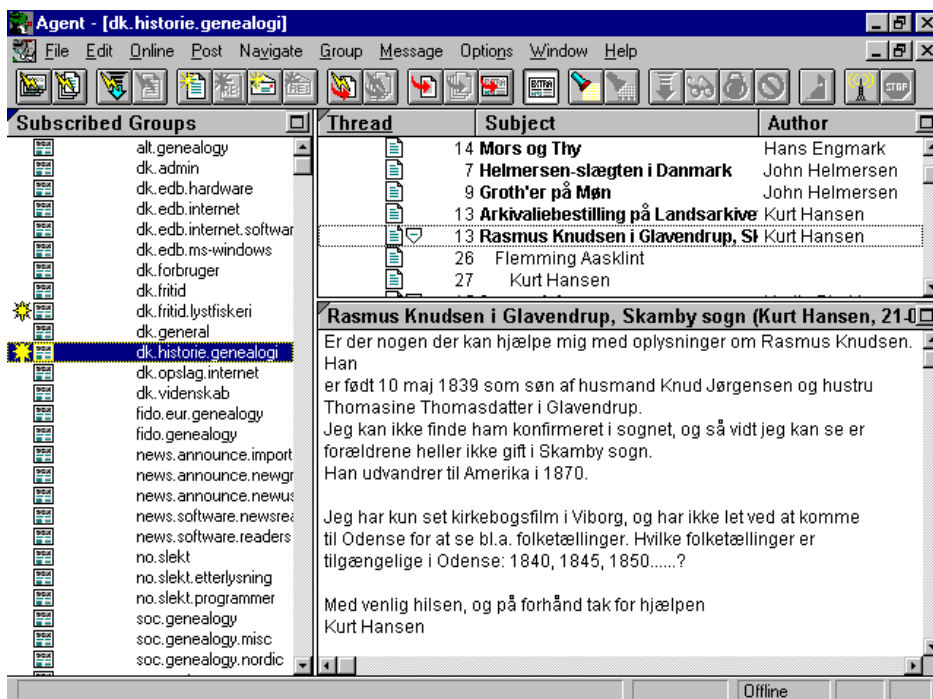
En af de markante forskelle mellem Fido- og Internet er, at Internettet er om muligt endnu mere anarkistisk, idet ordstyrere i grup-

perne er en undtagelse, men problemet med irrelevante indlæg er ikke større end at det er til at leve med.

Hvad kan gruppen bruges til

I fundatsen for dk.historie.genealogi hedder det, at gruppen skal bruges til: „Efterlysning og udveksling af oplysninger mellem slægtsforskere. Det vil ikke mindst dreje sig om oplysninger af personhistorisk art, altså efterlysning af aner eller efterkommere af de personer, den enkelte slægtsforsker arbejder med.

Et særligt diskussionsemne vil også naturligt være slægtsforskernes hjælpemidler, herunder de edb-pro-

Skærbillede fra programmet Agent, som kan benyttes til læsning af nyhedsgrupper på Usenet

grammer, der benyttes af slægtsforskere.

Ligeledes vil det være naturligt, at de foreninger, der beskæftiger sig med personalhistorie, bruger gruppen til at annoncere møder, kurser og andre arrangementer af interesse for slægtsforskere.

Der bør ikke være noget til hinder for at gruppen også kan anvendes til diskussion af lokalhistorie, der ofte knytter sig til slægtsforskningen.

Gruppen skal derimod ikke bruges til efterlysning af gamle klassekammerater, selv om det undertiden vil være vanskeligt at trække et skarpt skel“.

Oprettelse af grupper

Selve gruppeoprettelsen på Internet er forholdsvis enkel. Hvis man har en ide til en Usenetgruppe, skriver man et OTD (Oplæg Til Diskussion), og efter diskussionsperioden på typisk 3-4 uger skriver man et OTA (Oplæg Til Afstemning). Alle med en email-adresse kan stemme, og hvis der er dobbelt så mange Ja- som Nej-stemmer og mindst 20 flere Ja- end Nej-stemmer, sættes gruppen på programmet. Forslaget om den danske genealogi-gruppe gav anledning til en heftig debat om principperne for Usenet-hierarkiet.

Omkring 200 glødende indlæg nåede man op på, men ved afstemningen var der ingen tvivl: 181 stemte for gruppen, mens 6 stemte imod.

At man kan få vedtaget en Usenet-gruppe kan være meget godt, men endnu mere glædeligt er det, at det straks strømmede ind med indlæg. Ca. 100 kom der i løbet af den første uge.

Tordenskjolds soldater?

Jeg har fulgt trafikken på Fidonetnets SLAEGT_R23 og på Politiken On Line, der også har en rigtig god slægtsforskningsgruppe, og jeg kan ikke overraske nogen ved at oplyse, at der er personer, der går igen alle steder. Men jeg vil sikkert kunne glæde de slægtsforskningssinteresserede med oplysningen om, at hver gang der åbnes en ny kommunikationsvej, kommer der nye slægtsforskere på banen.

Andre grupper

På Usenet finder man et par andre grupper, som jeg synes bør nævnes her:

- soc.genealogy.nordic er en flittigt brugt gruppe. Indlæggene retter sig mod alle dele af Norden.
- no.slekt, no.slekt.etterlysning og no.slekt.program er de norske slægtsforskernes tumleplads.

- swnet.sci.genealogi er den svenske pendant til de danske og norske grupper, men her er trafikken af en eller anden grund meget begrænset.

Andre grupper som alt.genealogy og soc.roots er nok værd at have med på sin liste, især er den første effektiv, hvis man ønsker kontakt til USA.

Foruden de nævnte grupper findes der Usenetgrupper for slægtsforskning bl.a. i en lang række lande, som er fjernere fra Danmark. Hvis man søger et specielt område, man ikke umiddelbart kan finde, giver det næsten altid svar, når man spørger på de flittigt brugte konferencer. Overalt på disse grupper kan man blive vidne til en vidtstrakt hjælpsomhed. Det er tydeligt, at glæden ved at hjælpe en anden slægtsforsker er næsten lige så stor som glæden ved selv at få rakt en hjælpende hånd med den lille stump information, der kan være med til at gøre billedet af slægtens historie mere fuldstændigt.

Steen Venbjerg
Tunø Hovedgade 23B
Tunø
8300 Odder
Tlf. 86 55 31 13
steen.venbjerg@post2.tele.dk

DIS-Danmark på internettet

WWW2.dk-online.dk/users/DIS-Danmark

Siden DIS's debut med egen homepage i juni 1996 har der været 5000 besøgende.

Det går helt pænt !

Vi har mange planer for den videre opbygning af DIS's homepage og vi håber i et af de næste numre af

Slægt & Data at kunne præsentere dem.

HFH har også egen homepage på internettet og kan findes på adressen:

www.Image.dk/~hfh

Denne homepage „gik i luften“ den 10. sept. 1996 og har indtil nu haft ca. 4000 besøgende. Fra september har det medført 125 nye abonnenter på Hvem Forsker Hvad, der jo udkommer 1 gang årligt.

Slægtsforskningskonference på Politiken On Line

Af Bent S. Falkenberg

Medio november 1996 startede en ny slægtsforskningskonference på Politiken On Line.

Allerede nu må det konstateres, at konferencen er en succes, uanset om der måles på aktivitet, kvalitet eller deltagertilfredshed. Der har været ca. 100 indlæg hver måned, og mere end 100 af Politiken On Lines slægtsforskningsinteresserede on linere, gæster hyppigt konferencen. Hertil kommer yderligere et ukendt antal, der blot af og til kigger ind.

Også flere kontakter er skabt via konferencen, således at den efterfølgende korrespondance sker via personlig post uden for konferencen.

Formålet

Formålet med konferencen har været at skabe et forum, hvor mennesker med interesse for slægtsforskning, kan udveksle erfaringer om stort og småt i relation til slægtsforskning.

F.eks.

- erfaringsudveksling vedrørende slægtsforskningsprogrammer
- gode slægtsforskningsadresser på internettet
- erfaringsudveksling vedrørende indsamling af oplysninger på arkiver
- efterlysninger af navne/familier til eget arbejde
- udveksling af gedcom-filer/navnelister

Egne biblioteker

Udover konferencedelen, hvor man skriver sine indlæg - spørgsmål, svar, kommentarer og meget mere, har konferencen sine egne biblioteker.

Pt. følgende:

Slægtsforskning alment, hvor der ligger forskellige artikler og lignende, der kan have interesse for slægtsforskere. Også hjælpeværktøjer produceret af konferencedeltagerne kan finde vej til biblioteket.

Programbiblioteket, hvor der ligger mange spændende slægtsforskningsprogrammer i shareware versioner.

Biblioteket for navnelister og gedcom-filer. Her kan man lægge sine familienavne og navne som man arbejder med. Ofte giver det gevinst i form af en ny kontakt, der måske er i besiddelse af lige netop den oplysning, man har brug for for at komme videre.

Konferencedeltagerne kan frit hente alle oplysninger og programmer m.v., der ligger i bibliotekerne, ligesom man selv kan bidrage med forskellige ting til bibliotekerne.

Adgang til nettet

For også at kunne følge med i hvad der sker på internettet, giver slægtsforskningskonferencen også adgang til udvalgte Usenet-konferencer vedr. slægtsforskning - f.eks. den nyligt oprettede konference historie.genealogi.dk.

Herudover også flere udenlandske konferencer
soc.roots,
soc.genealogy nordic
alt.genealogy

Flere er under overvejelse, bl.a. no.slekt og swnet.sci.genealogi.

Politiken On Line udvikler sig hele tiden. Jeg vil tro, at konferencerne på sigt vil få egne homepages og dermed blive fuldt integreret i Internettet.

Alt er således lagt til rette for en spændende konference for deltagerne i Politiken On Line. Konferencens deltagere lever op til udsagnet: en god konference er summen af deltagerne bidrag.

Afslutningsvis

Afslutningsvis lidt om Politiken On Line, der selvfølgelig er meget mere end slægtsforskning. Der kører pt. mere end 100 konferencer dækkende rigtig mange spændende emner, og flere kommer til løbende.

Udover konferencerne får man egen e-mail adresse og adgang til righoldige programbiblioteker.

Politiken On Line nås via telefonopkald til Rådhuspladsen, men også via en internetopkobling, så opkald kan ske til lokal takst. Politiken On Line kan prøves gratis. Køb f.eks. hæftet Politiken On Line udgivet af KnowWare for blot kr. 28,-. Sammen med hæftet får du opkaldsprogrammet og gæstoadgangskode.

Beslutter man sig for at tegne et abonnement koster det kr. 468,- pr. år/kr. 39,- pr måned. For Politiken abonnenter er prisen hhv. 420,- og 35,-

Bent S. Falkenberg
Maltevang 10
3400 Hillerød
Tlf. 42 25 07 06
@ falkenbg@post4.tele.dk

En nærmere beskrivelse og diskussion af hvorledes opgaven er gennemført findes i publikationen:

Folketællingen 1845 for Århus Købstad. Metodiske problemer ved og anvendeligheden af elektronisk databehandling af en folketælling. Af Svend-Erik Christiansen m.fl. Århus, 1993. 48,173,219 sider. Publikationen kan lånes via det lokale bibliotek.

Papirudgaven

Siden starten i 1990 er samtlige 61 landsogne i Århus Amt blevet indtastet og dermed er Århus Amt det første, der foreligger i en komplet transkription. De fem sogne fra Randers Amt, der i 1970 blev en del af Århus Kommune, er også indtastet, så det samlede antal personer fra folketællingen 1845 udgør 43.131. Folketællingerne havde med papirudskrifterne samlet i herreder pludselig fået en anderledes let tilgængelighed og formidling. Disse papirudskrifter findes i dag bl.a. på

Erhvervsarkivet og Landsarkivet i Viborg, samt i Lokalhistorisk Samling i Århus.

På internettet

I løbet af 1996 med Internettets fremvækst blev det klart, at der skulle udformes en søgeprotokol til 1845-tællingen, så man dels kunne fremme formidlingen endnu et skridt og dels få indflydelse på udformningen af selve præsentationen af søgeresultatet. De egentlige databaser er omlagt til en form for tekstdokumenter, så de herefter kun fylder 5 Mb i datalageret på værtsmaskinen. Der er lavet en speciel søge-formular målrettet mod den givne datatype. I forbindelse med visning af søgeresultatet kan en fornyet søgning som noget særligt fremvise hele husstanden omkring den forespurgte person. Indtil videre vil det, så vidt vides, være det eneste sted her i landet, hvor denne facilitet vil være til

stede. Søgeprotokollen er fremstillet i samarbejde med UNI-C.

Folketællingen har siden den 19. november 1996 været på internet-adressen:

<http://www.aakb.bib.dk/lokhist>

Prøv denne adresse - god fornøjelse

PS: Der er andre „årgange“ af folketællinger fra Århus-området på vej til synliggørelse på internettet. Vi forventer at kunne offentliggøre 1787 og 1801 for Århus Købstad på nettet i løbet af foråret. Dermed vil der være ca. 55.000 personer søgbare af de ca. 85.000 personer, der p.t. er indtastet i Århus-området.

Leif Dehnlits
Lokalhistorisk samling
Møllegade 1
8000 Århus C

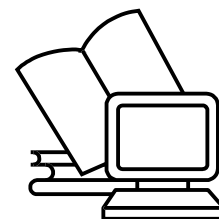
Eksempel på register til et herred

88

Navneregister til folketællingen 1. feb. 1845 for Framlev herred

Efternavn(e)	Fornavn(e)	Beregnet fødselsår	Fødesogn	Fødeamt	SOGN og nr i udskrift
Sørensen	Anders	1812	Harlev	Århus	GALT 385
Sørensen	Anders	1815	Yeng	Skanderborg	FRAM 349
Sørensen	Anders	1823	Harlev	Århus	FRAM 583
Sørensen	Anders	1824	Framlev	Århus	FRAM 636
Sørensen	Anders	1834	Skjød	Viborg	SJEL 413
Sørensen	Anders Peter	1839	Storring	Århus	STOR 159
Sørensen	Anders Peter	1843	Skørring	Århus	SKØR 239
Sørensen	Andreas	1832	Sjelle	Århus	SJEL 450
Sørensen	Andriette	1820	Odder	Århus	SJEL 520
Sørensen	Ane	1836	Borum	Århus	BORU 175
Sørensen	Ane	1838	Storring	Århus	STOR 214
Sørensen	Ane	1842	Galten	Århus	GALT 14
Sørensen	Ane	1843	Framlev	Århus	FRAM 125
Sørensen	Ane	1843	Framlev	Århus	FRAM 296
Sørensen	Ane Cathr.	1840	Borum	Århus	BORU 127

Bestyrelsens beretning 1996/97

DIS-Danmark

Ved generalforsamlingen i april 1996 trak foreningens mangeårige formand, Svend-Erik Christiansen, sig ud af bestyrelsen for at hellige sig andre gøremål.

Meget bevidst har formandsskiftet ikke medført store voldsomme kursændringer. Den siddende bestyrelse har bestræbt sig på at videreføre den linie for arbejdet, der hidtil har været ført, samtidig med at vi har forsøgt nøgternt at tage temperaturen på de uendelig mange muligheder, udviklingen i den teknologiske verden konstant skaber mulighed for.

Det har været væsentligt for bestyrelsen at åbne nye døre, vel at mærke hvor der var rimelig udsigt til at nå til et fornuftigt mål på baggrund af indsatsen.

Bestyrelsen føler det som en væsentlig opgave at være opmærksom på nye tiltag men også at vurdere mulighederne heri - en proces der konstant skal indpasses i en vurdering af, hvad der tjener den brede medlemsskare bedst muligt.

Bestyrelsen må til stadighed vurdere medlemmernes interesser. Der er medlemmer, der er nået meget langt og som har mest brug for det sidste nye. Og så er der medlemmer, der lige er begyndt og for hvem det er vigtigst at få styr på, hvad der er DOS, og hvad der er WINDOWS.

Internettet

Naturligt nok har det været Internettets muligheder for slægtsforskere, der oftest har været på bestyrelsens dagsorden. Mulighederne for at placere GEDCOM-filer på nettet er en tanke, bestyrelsen vil forsøge at medvirke aktivt til.

Foreningen er i beretningsåret selv kommet på nettet (juni måned), og det har selvsagt givet anledning til mange overvejelser om mulige links, udformning o.s.v. Bestyrelsen har overdraget hele dette vigtige arbejde til en særlig arbejdsgruppe med repræsentanter både i og uden for bestyrelsen.

Hvem Forsker Hvad

Samarbejdet om udgivelsen af Hvem Forsker Hvad er fortsat som hidtil, men det er besluttet, at DIS-Danmark fra 1997 ikke længere medvirker ved udgivelsen af Hvem Forsker Hvad på diskette.

Lene Olsen er udtrådt af HFH-redaktionen og erstattet af Ole Jensen. Lene Olsen er ligeledes fratruddet som HFH-ekspeditionsleder.

Den nordiske konference

Den planlagte nordiske konference på Schæffergården blev aflyst, bl.a. på grund af svigtende deltager-tilslutning. Bestyrelsen vil gerne give sin fulde støtte til og anerkendelse af det kæmpearbejde planlægningskomiteen udførte. Havde det ikke været for den, var tingene aldrig nået dertil, hvor de rent faktisk nåede. Der har været afholdt ét nordisk samarbejds møde, hvor repræsentanter fra DIS-Danmark's bestyrelse deltog.

Slægt & Data

Medlemsbladet Slægt & Data er som vanligt udkommet med 4 numre. Mange spændende indlæg har været bragt, naturligvis især præget af Internettets muligheder. Alle opfordres til at skrive indlæg til bladet.

Særnummer

Det planlagte særnummer har desværre ikke set dagens lys i beretningsåret. Der er imidlertid udsigt til, at det udkommer i løbet af sommeren 1997.

Kildeindtastningsprojektet

Dette projekt udvikler sig støt og roligt. DDA har udsendt en opdateret version af CD-Rom med indtastede kilder, og der er udsigt til, at projektet også fremover vil udvikle sig i et tilfredsstillende tempo.

Der er i årets løb fra DDA's side blevet arbejdet meget på at skabe en indgang til disse indtastninger via internettet.

En ny udgave af KildeIndtastningsProgrammet (KIP) er udkommet i version 2, hvori der også kan arbejdes med andre kildetyper end folketællingerne.

Spørgeskemaer

Sammen med Slægt & Data nr. 4, 1996 udsendtes et spørgeskema til medlemmerne. Det har længe været et ønske hos bestyrelsen at danne sig et bedre overblik over medlemmernes ønsker og holdninger.

Vi synes selv besvarelsesprocenten har været tilfredsstillende, og på en masse punkter har bestyrelsen fået et dybere indblik i medlemmernes ønsker o.s.v. Der henvises til en oversigt, der bringes i dette nummer af Slægt & Data.

Medlemmer, økonomi

Det går fint med foreningens økonomi. Vi har en pæn stor formue, og medlemstallet øges hele tiden støt og roligt. Der er pr. 21.02.1997 1500 medlemmer.

Læsekredsene

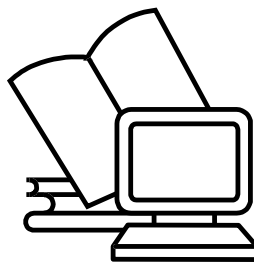
Læsekredsene er populære - ja næsten for populære. Omløbstiden for de mest læste blade er nu oppe på 24 uger. Bestyrelsen overvejer derfor at tegne yderligere abonnementer.

Medlemsmøder

Afviklingen af medlemsmøderne har været en blandet fornøjelse.

Efteråret var præget af, at flere møder måtte aflyses på grund af manglende tilslutning. Foråret derimod tegner godt i hvert fald for området øst for Storebælt.

Foreningen har etableret et særdeles positivt samarbejde med DIS-SYD i Sverige. Forbindelserne har foreløbig resulteret i et par møder, og der planlægges aktuelt en tur til

Landsarkivet i Lund. Det er tanken øst for Storebælt fremover i stigende omfang at placere medlemsmøder uden for København.

Denne spredning er vigtig - dels af hensyn til vores mange medlemmer uden for København, dels af hensyn til vores samarbejde med landets mange slægtshistoriske foreninger.

Afsluttende

Ser vi tilbage har det været et godt DIS-år: Mange nye spændende tiltag og endnu flere ideer og tanker om tiltag. Til tider kan man godt føle sig helt overvældet af ideernes mangfoldighed. Bestyrelsen bliver ligeså vel som alle andre nødt til at prioritere. Vi håber, at vi har valgt rigtigt i året, der gik - og håber, at vi i fuld samklang med medlemmerne vil kunne afstikke kursen for tiden fremover.

Afbud til møderne - en bøn !!!

Ved det spørgeskema, der for kort tid siden har været rundt hos medlemmerne, har der været rigtig mange positive tilkendegivelser om medlemsmøderne, deres indhold og afvikling.

Det er naturligvis altid rart med positive tilbagemeldinger.

I Københavnsområdet har vi i dette forår oplevet en ganske overvældende tilstrømning til møderne.

Følgelig har vi måtte skuffe mange, der aldrig nåede længere end til ventelistens lunkne stemning af forventning.

Ventelisten *kunne* bruges til at fylde op til møderne i de tilfælde, hvor medlemmerne af den ene eller anden grund alligevel bliver forhindret i at komme til det møde, hvortil de havde tilmeldt sig.

Det kan vi bare ikke - thi der er stort set ingen, der melder afbud til møderne (til de få, der gør det bemærk venligst „stort set“).

I gennemsnit bliver ca 10% væk ved hvert møde.

Det kunne være rart at sprede lidt varme på ventelisten. DERFOR: MELD VENLIGST AFBUD!

Erik Kann

Tilmelding er nødvendig og skal ske senest 14 dage før mødets afholdelse.

DIS-Danmark Regnskab Året 1996

Indtægter	1996	1995	Udgifter	1996	1995	1996	1995
Kontingenter	144.320,00	130.800	Disketter, beholdning primo	1.757,50	1.626		
Medlemsmøder	0,00	4.850	Disketter, køb i året	<u>2.498,58</u>	<u>2.788</u>		
Renter	5.038,20	4.081		4.256,08	4.414		
Forskerregister	1.440,00	2.040	Beholdning ultimo	<u>0,00</u>	<u>1.758</u>		
DIS-blad	960,00	1.240					
Gamle Slægt og Data	137,00	132	Forbrug disketter i året			4.256,08	2.657
HFH 1991-96	5.180,00	2.124	Afgifter, royalties			3.752,52	5.054
Diverse	168,00	0	Porto			10.819,10	14.948
Særnr. slægtsprogrammer	120,00	810	Slægt og Data			50.150,36	37.225
Sogneketter	40,00	280	Særnummer 95 hensat			0,00	10.000
Utility disketter	720,00	1.920	Bladporto			12.919,54	7.882
Særnummer Scanning	840,00	1.840	Medlemsmøder			1.175,20	2.764
Særnummer Kildeoversigt	440,00	1.280	Foredragsholdere			6.447,99	5.389
DIS-kilde disketter	2.800,00	4.080	Gebyrer banker			765,50	1.544
KOKI/SAKI materialer	<u>200,00</u>	<u>345</u>	Telefonudgifter			6.144,25	5.093
INDTÆGTER IALT	162.403,20	155.822	Administrationsmøder			11.954,75	11.498
			Kontorartikler			1.800,47	2.272
			Tryksager			5.019,84	3.838
			Diverse			<u>2.057,26</u>	<u>149</u>
			UDGIFTER			117.262,86	110.314
			Afskrevet			<u>664,00</u>	<u>6.620</u>
			UDGIFTER IALT			117.926,86	116.934
			ÅRETS OVERSKUD			44.476,34	38.888
AKTIVER PR. 31.12.1996	1996	1995	PASSIVER PR. 31.12.1996	1996	1995		
Modems, udstyr nedskrevet til	7,00	7	Egenkapital primo	72.030,88	32.611		
Beholdning af disketter	0,00	1.758	Årets resultat	<u>44.476,34</u>	<u>38.888</u>		
Debitorer, nedskr.m. kr.70.-	1.900,00	2.539	Egenkapital ultimo	116.507,22	71.500		
Alm.Brand Bank indestående	145.534,52	75.475	Hensat til særnummer 95	10.000,00	10.000		
GiroBank	739,58	19.541	Kontingent 1997 modt.i 96	18.200,00	9.380		
Lån t.Nordisk Seminar	<u>0,00</u>	<u>5.000</u>	Kreditorer	4.584,79	14.190		
			Moms tilgode	<u>-1.110,91</u>	<u>-750</u>		
AKTIVER IALT	<u>148.181,10</u>	<u>104.320</u>	PASSIVER IALT	148.181,10	104.320		

Regnskabet er revideret af os, der er fundet overensstemmelse mellem bilagene og regnskabet, og beholdningerne i bankerne er kontrolleret.

København, den 17. januar 1997

Jens Jerichow
kasserer

Greve, den 21/01 1997

Erik Helmer Nielsen
revisor

Mørke den 26/1 - 1997

Torben Devantie
revisor

Manglende kontingentbetaling

En venlig hilsen fra kassereren

Manglende kontingentbetaling

Fristen for betaling af kontingentet for 1997 blev overskredet den 2. februar, men ved udgangen af denne måned var der stadig lidt over 300 medlemmer, der ikke havde sikret sig medlemskabets fortsatte beståen ved at sende de 100 kr. til giro 501-2058, DIS-Danmark v/Jens Jerichow.

Da det er meget dyrt og besværligt for mig at udsende rykkere, er denne meddelelse samtidig en opfordring til medlemmerne om at undersøge, om de nu også har husket at sende pengene eller ved en kort meddelelse at oplyse, om de ikke ønsker at fortsætte medlemskabet. Indgår beløbet ikke, er dette nummer af Slægt & Data det sidste de modtager, idet de så udgår som aktive medlemmer. Dog er det særdeles let at blive aktiv igen ved blot at sende beløbet og opgive medlemsnummeret.

Nogle har betalt 2 gange

Der er en del medlemmer, der har betalt 100 kr. to gange. Det drejer sig om nogle af dem, der har indmeldt sig i 4. kvartal 1996, der havde et giro-indbetalingskort med, og så er det jo fristende at bruge det, selv om der allerede er betalt. Desværre er det uoverkommeligt at returnere de for meget betalte beløb, så kassereren har registreret, at de pågældende også har betalt for 1998. Står en eller anden og er i bekneb for de 100 kr. er man velkommen til at bede om returnering af beløbet, der så sendes omgående.

Ny kasserer søges!

Undertegnede har nu været kasserer i 3½ år og synes han har givet sin skærv til foreningsarbejdet ved at passe regnskab og medlemskartotek. Han ønsker ikke at genopstille til bestyrelsen på næste generalforsamling. Nye kræfter vil derfor være velkomne til at tage en tørn et par år og findes der et medlem med lidt regnskaberfaring, der kunne tænke sig at påtage sig hvervet, vil vor formand, Bent Pilgaard, blive glad for en opringning. Det skal ikke mangle på støtte med råd og dåd fra min side til den nye kasserer.

*Jens Jerichow
kasserer*

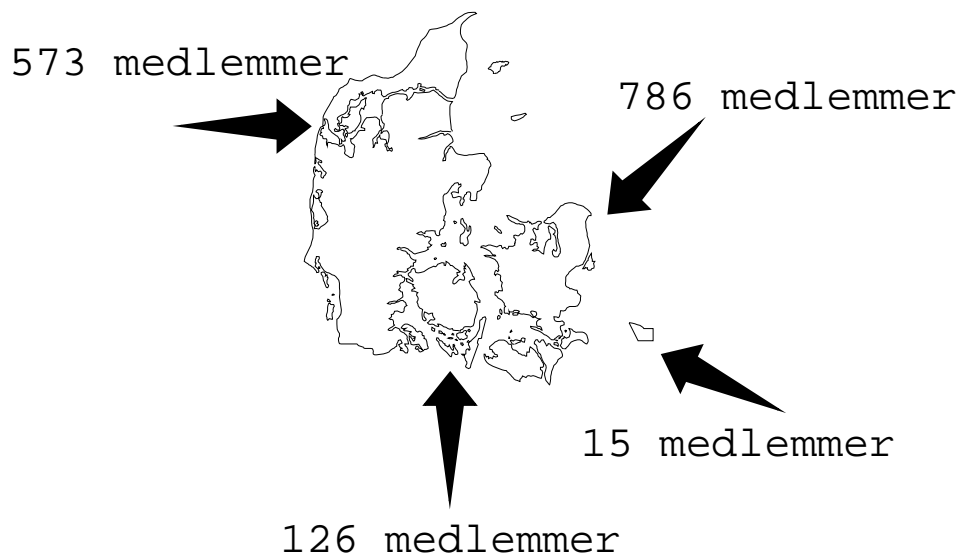
Redaktionen er udvidet

Erik Kann er indtrådt i redaktionen fra og med dette nummer af Slægt & Data og har været en uvurderlig arbejdskraft.

*Hanne Marie Rud
ansvarshavende redaktør*

Jylland	573	38,2 %
Sjælland m. øer	786	52,4 %
Fyn m. øer	126	8,4 %
Bornholm	15	1,0 %

Medlemsfordeling februar 97

Spørgeskemaerne

en foreløbig besvarelse

Med forrige nummer af SLÆGT & DATA udsendtes et spørgeskema til medlemmerne.

Der er indtil nu modtaget omkring 400 udfyldte spørgeskemaer svarende til en besvarelsesprocent på omkring 30.

Resultatet er fint, men bestyrelsen ser frem til, at der kommer endnu flere. Det er aldrig for sent, da det jo handler om medlemmernes forhold og ønsker til foreningens og dermed bestyrelsens fremtidige servicetilbud.- Så, send ind, send ind !!

Som lovet blev der blandt de første 50 navngivne indsendere trukket lod om tre flasker rødvin. De tilfaldt Steen E. Rasmussen i Odense. Tillykke !!!!!

Bestyrelsen vil gerne sige tak til de medlemmer, der har indsendt skemaet, men opfordrer til, at endnu flere følger efter.

Skemaerne rummer mange nyttige og spændende tanker og har givet bestyrelsen meget at arbejde videre med.

Efterfølgende er alene foreløbige kommentarer på grundlag af en første gennemgang af besvarelserne.

Regionsopdeling af DIS-Danmark!

Fra nogle få medlemmer er det foreslået, at landet opdeles i regioner, som så med en regionsbestyrelse forestod lokale arrangementer.

Dette er et væsentligt spørgsmål, som flere gange har været drøftet i bestyrelsen. Der har været den holdning, at det ikke var noget bestyrelsen som sådan ville blande sig i, hvis grupper mødtes lokalt - jævnfør Ry- og Famdexgruppen.

Disse grupper er i princippet private. Dog har der været bragt orientering om Famdexgruppen i Slægt & Data.

Det er ikke bestyrelsens opfattelse, at ønsket om en opdeling af foreningen er ret udbredt.

Tidsskrifter - Læsekredsene

Der hersker tilsyneladende en vis usikkerhed hvad angår „læsekredse“. Derfor følgende: Deltagelsen er gratis - dog skal der betales porto ved videresendelsen til den næste på listen.

Lånetiden er 7 dage af hensyn til cirkulationstiden. Der udsendes nye numre i takt med modtagelsen.

Internet

Et af de områder bestyrelsen så mest frem til at få belyst var interessen for internettet.

Hvor mange havde modem og hvad brugte de det til?

Blandt besvarelserne har over halvdelen modem. Der er lidt flere øst for Storebælt end på Fyn og Jylland.

Hovedparten bruger det til e-mail og anbefaler denne brug som hurtigere og sikrere.

Af besvarelserne ses, at interessen blandt medlemmerne er meget stor for disse muligheder. Internettet har bidt sig godt fast og mange giver udtryk for, at det er den vej udviklingen går. Udbyttet vil blive større jo flere, der benytter mediet til kontaktskabelse.

Det er et forhold, som bestyrelsen vil være opmærksom på.

Programmer

Af besvarelserne fremgår det, at spredningen i brug af forskellige programmer her i landet er meget stor, sammenlignet med for. eks. Norge.

16 forskellige programmer er i brug.

BK5 er det mest benyttede program. 568 registrerede brugere findes her.

Næste i rækken er Winfam, også et dansk program.

Herefter fordeler de resterende programmer sig med op til 10 brugere.

Det fremgår af skemaerne, at flere bruger mere end et program, nemlig et til indtastning og et andet til udskrivning. Andre bruger et tekstbehandlingsprogram som supplement til slægtsprogrammet.

Ved en kombination mellem to programmer har mange således løst problemet omkring det, at det ideelle program ikke findes.

Forskerregisteret

Dette spørgsmål har åbenbart skabt nogen forvirring blandt medlemmerne.

Forskerregisteret er foreningens formelle medlemsregister, som det enkelte medlem kan fravælge at stå i. Udover navn og adresse ses ofte også oplysninger om forskningsområder og udstyr.

Diskette med opdateret indhold kan bestilles hos:

Arne Julin
Hovedgade 75
4050 Skibby
tlf. 47 52 80 48

Generel slægtsforskning

Blandt indlæggene efterlyses kurser i slægtsforskning.

Hertil skal det anbefales, at et sådant søges i lokalområdets aften-skole. Det er ikke en egentlig opgave for DIS.

Det skal ligeledes anbefales at søge kontakt til den lokale slægts-historiske forening, hvor der ofte vil kunne hentes hjælp til de elementære forskningsspørgsmål.

Medlemsmøderne

Flere af de indsendte skemaer har naturligt bemærkninger til møderne.

DIS er en stor forening - og det kan være en næsten umulig opgave at stille alle tilpas.

Vi opfordrer derfor medlemmerne til så ofte det overhovedet er muligt at give deres mening til kende. Det er den eneste måde, vi kan blive bedre til at tilrettelægge.

Materialer til hjemmebrug

Enkelte medlemmer efterlyser en oversigt over, hvor meget og hvorfra materiale kan fremskaffes til hjemmebrug.

Dette spørgsmål er i sig selv nok til en selvstændig artikel og vil indgå i de fremtidige planer for artikler i Slægt & Data.

Kursus

Blandt indsenderne er der forslag til, at foreningen arrangerer f.eks. weekend-kurser i brug af programmer eller større samlinger af foredrag.

Det vil nok være forbundet med store udgifter og problemer at stable sådanne arrangementer på benene. Det er f.eks. meget få steder, der vil være det ønskede antal PC'ere til stede. Vil den enkelte tilmeldte skille sit anlæg ad og tage det med??

Skulle der imidlertid være sådanne ønsker, vil bestyrelsen selvfølgelig forsøge.

Fællesmøder med SSF

Enkelte mener, at det måske var en ide, at holde møder fælles med de lokale slægtsforeninger.

Dette praktiseres jævnligt på Sjælland, og der vil til næste sæson blive afholdt to møder på denne måde.

Spørgsmålet er vanskeligere, end det umiddelbart ser ud til: Rent faktisk er ca. 60% af DISs medlemmer også medlemmer af en lokal slægts-historisk forening !

Konklusion

Ovenstående er i kort form et forsøg på en tilbagemelding. Alle detaljer er ikke berørt.

Men hele spørgeskemamaterialet vil blive diskuteret indgående i bestyrelsen og i videst muligt omfang blive indarbejdet i foreningens arbejde fremover.

Flere emner bliver forhåbentlig også genstand for debat i Slægt & Data i tiden fremover.

Internet

Flere af bestyrelsens medlemmer er nu privat gået på internettet, og I kan skrive til dem på følgende e-mail adresser:

DIS-Danmark	DIS-Danmark@dk-online.dk
Bent Pilgaard	Pilgaard@dk-online.dk
Jens Jerichow	Jerichow@dk-online.dk
Jens Verner Nielsen	Jens_Verner@dk-online.dk
Lene Olsen	Lol@plantedir.dk
Flemming Maiborg	Fmaiborg@post1.tele.dk
Ole Jensen	Oje@danfoss.dk

Anetavle - scoringstavle

Af Steen Thomsen

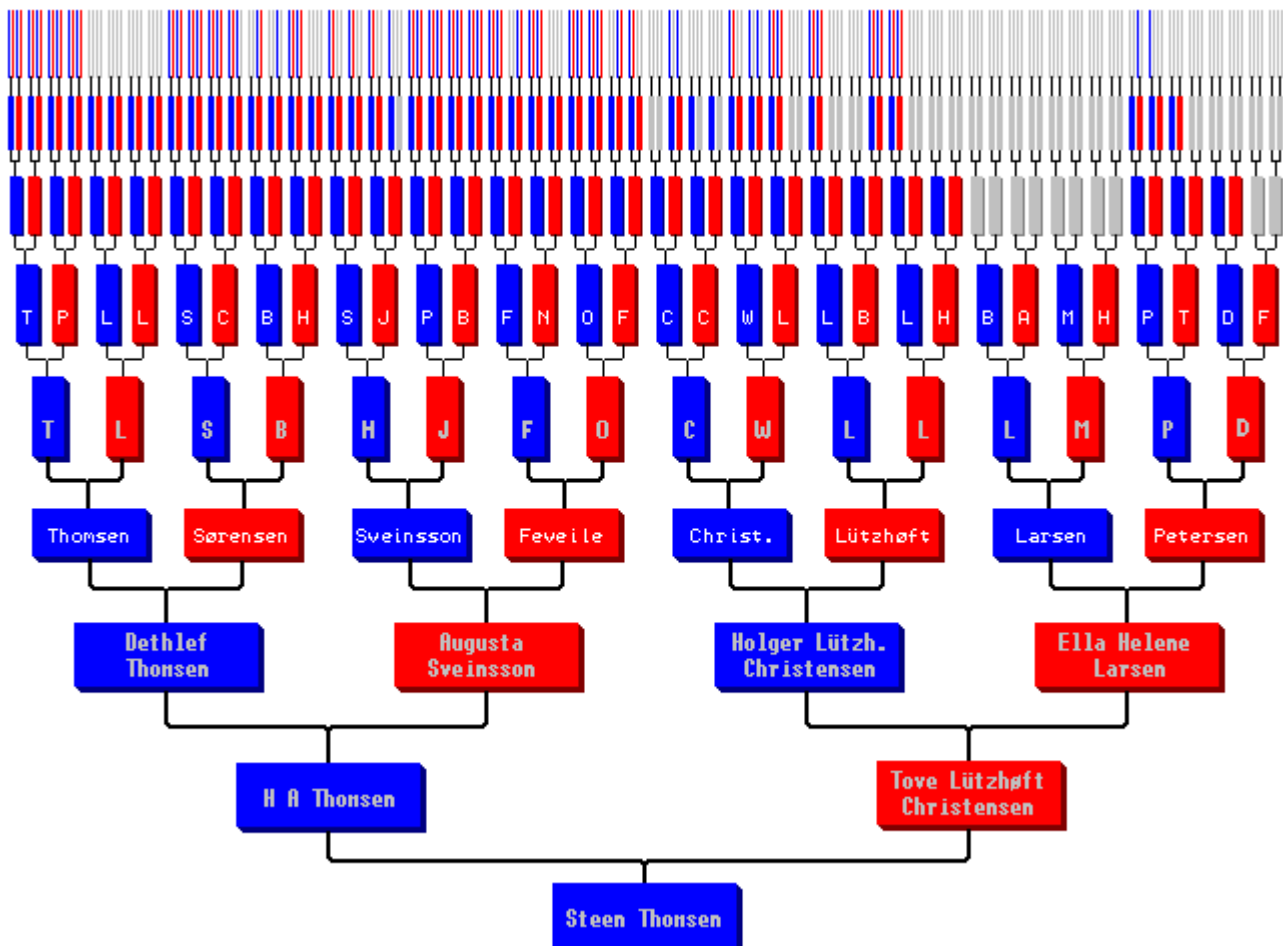
Her i sommer fik jeg ny PC. Den gamle var en 286'er på 10 MHz, 640 K og 20 MB på pladelageret. Det sidste var blevet et alvorligt problem - men jeg er en fattig mand, så jeg måtte vel leve med det. Indtil der kom en god ven forbi med en 386'er, der var kasseret som håbløst gammeldags og indskrænket. Siden da har jeg siddet og jublet med 25 MHz, 8 MB arbejdslager og - mirabile dictu - 300 MB pladelager, hvoraf der sågar stadig er 88 MB fri. Og så kan den køre Windows!

En håndtegnet anetavle

Sommeren lang sad den ganske nation med blikket klistret til TV-skærmen, hvor sportsmesterskaber, præstationer og scoringstavler udfoldede sig for deres øjne, kulminerende med de olympiske leges resultater. Imens sad jeg og muntrede mig ved min egen skærm, med resultaterne af mine egen slægtsforskning, og fandt på at tegne min egen anetavle i en over-skuelig form ved hjælp af

Windows' tegneprogram Paintbrush.

Som det ses af figuren fik jeg plads til 8 generationer forfædre, dvs. tip-5-olderne med, i alt 510 stk. aner. Mændene malede jeg blå og kvinderne røde, mens de ukendte fører en lysegrå skyggeagtig tilværelse. Man ser, at jeg mangler en del på mødrende side endnu, mens jeg (med slet skjult stolthed) kan prale af at have 63 af min fars

64 aner, dvs næsten alle der er født efter år 1700.

Jeg installerede tavlen som baggrunds-tapet til Windows - det er den absolut ikke egnet til, for forfædre og ikoner gemmer sig mellem hinanden. Den ville være fin som pauseskærm, så jeg skal have fat i et værktøj til det.

Scoringstavle

Om det skyldes tankeoverføring eller -afsmitning af nationens almindelige sports-psykose, ved jeg ikke, men anetavlen endte med at få karakter af en **scoringstavle**: Her kan jeg rødt/blåt på hvidt se, hvor mange af mine første 510 aner jeg har fundet.

Resten står grå og griner ad mig: 'Hæhæ, her er jeg, dvs. her skulle jeg være, jeg gemmer mig på arkivet, hvornår får du fundet mig, så du kan male mig rød eller blå?' Faktisk råber de så højt, så jeg er ved at rende efter de ukendte i stedet for at samle mere kød på de nære forfædre.

Er det brugbart?

Om det har taget tid? Åh ja, det meste af en olympiade. Om det er nogen nytte til? Mest fornøjelsen! Om jeg har leget? Det kan du stole på! Og jeg har nok moret mig bedre end alle TV-slaverne. Hvorfor jeg skriver artikel om mine private sommer-lege? Jo for faktisk giver maleriet et overblik, som man ellers skal

bruge det meste af en væg til. Så ideen er hermed givet videre til alle programmører.

Og hvis ideen er så smitsom, så du har fået lyst til selv at male dine forfædre med musen på din egen scoringstavle, så kan du spare noget tid. Jeg sender gerne en diskette med tegningen (uden navne), samt et par andre på 7 og 6 generationer (forarbejder), så kan du selv udvælge og farvelægge.

Steen Thomsen
Frederikssundsvej 128 H st, th
2700 Brønshøj
Tlf. 38 80 02 02

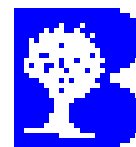
Fidonet

BBS telefonnumre for slægtsforsknings-interesserede

BBS-nr	Navn	By	Telefon nr.
2:236/151	Frog	Lyngby	45 96 10 03
2:236/400	Frog	Lyngby	45 96 10 04
2:234/233	Natuglens BBS	Sporup	86 96 83 47
2:236/100	Jam BBS	Søllerød	45 80 63 83
2:235/300	ABC-Klubbens BBS	Kbh S	32 96 17 64
2:236/426	Underground Software BBS	Taastrup	43 71 63 68
2:236/527	Bornholm BBS	Østermarie	56 47 02 37
2:234/230	WarGamers Inn	Slagelse	58 50 62 66
2:238/93	Rodnet Syd	Sønderborg	74 42 26 89
2:237/10	Night Call/1	Svendborg	63 12 10 74
2:237/11	Night Call/2	Svendborg	63 12 11 74
2:237/43	Night Call/3	Svendborg	66 19 30 74
2:236/39	Love BBS	Lyngby	45 87 96 92
2:238/907	Ikast BBS	Ikast	97 25 00 41

Brothers Keeper

af Jens Finderup Nielsen

Brother's Keeper

Programmet og oversættelsen af skærmtekster, udskrifter og hjælpefiler til dansk og andre sprog er nu så meget på plads, at John Steed vil sende en "endelig" udgave til alle registrerede brugere i februar. Jeg vil hente denne udgave så snart den er klar, og sende den til de mange nye brugere, der har bestilt en kopi.

I forrige nummer af Slægt & Data var jeg uforsigtig nok til at bruge ordet "endelig" i forbindelse med BK. Der er flere der har overset gåseøjnene, og de forventer, at der ikke vil ske noget efter januar 97. Jeg må derfor gøre det klart, at når man har med John Steed at gøre, er der ikke noget endeligt i den forudsigelige fremtid. Han vil også fremover blive ved med at rette og tilføje, og han er meget lydhør for de mange kommentarer han modtager.

Opdatering

Jeg bliver ofte spurgt, om det er nødvendigt at opdatere, og til det må jeg sige, at det afhænger meget af, hvordan man bruger programmet. Jeg får jævnligt opringninger fra brugere, der er glade og tilfredse med en 3 - 4 år gammel DOS-version. De vil blot lige høre, om der er sket noget nyt.

DOS-versionen er ikke ændret siden november 1995, og lige nu er det mere interessant at se på hvad der sker med Windows-versionen. Nedenfor refererer jeg John Steeds bulletiner om opdateringer i tiden fra den første danske version kom frem i november 1996 til februar 1997. Den enkelte bruger kan så forholde sig til om hans eventuelle problemer er løst i en nyere version.

Hvis man ikke har problemer og ikke savner nogle funktioner, vil der ikke være grund til at bekymre sig om opdatering.

Som registreret bruger vil man få oplysning fra John Steed om nye versioner, men det vil normalt kun ske en gang om året. Han har mange registrerede brugere verden over, alene i Danmark op imod 600, og han siger at det koster ham tre måneders programmering hver gang han skal skrive til alle.

Jeg håber at kunne bringe de væsentligste nyheder her i bladet, men ud over det kan John Steeds bulletiner ses i dansk oversættelse på min hjemmeside under Brothers Keeper.

Bulletiner om BK5W

Sprogfiler for forskellige sprog er nu lagt ind i BKSETUP, således at man kan vælge dels det sprog der skal bruges i installationsprocessen, dels de sprog der skal være til rådighed, når man bruger BK, hvor man kan vælge sprog i Hjælp-menuen. Ud over engelsk er der nu oversættelser til dansk, fransk (både kanadisk og europæisk), hollandsk og norsk. Flere kan ventes, fordi John Steed har sendt et program til brug ved oversættelse til dem, der har oversat DOS-versionen til tysk, polsk, spansk, svensk, finsk og portugisisk.

Det problem med ÆØÅ i kildeangivelser, som nogle brugere har haft, er løst.

Programmet kan nu indlæse datafiler med betegnelserne F, K eller V for kvindekønnet. Ved indtastning er standard stadigvæk F. Hvis man foretrækker K kan man rette linie 7 i filen DANISH.BKW fra F til K.

Skal der rettes i eksisterende datafiler bruger man DOShjælpeprogrammerne BKCHANGE.BAT og BKSEX.EXE

Nogle engelske ord i udskrifter, som page og spouse, er nu oversat. Eksterne tekstfiler skrevet i Word eller WordPerfect skal altid gemmes som ren tekst. Hvis man er på vej til at gemme i disse programmers specielle filformater, kommer der nu en advarsel.

Nogle problemer med lister fra databaser med over 10.000 eller 32.000 personer er blevet løst.

Stednavne kan nu medtages i udskrift af efterslægt i kasser.

Alternative navne kan nu medtages i de tre udskrifter i bogform.

Nogle brugere har haft problemer med at finde person- og stednavne, hvori der indgår ÆØÅ. Det er der nu en løsning på.

Søgefunktionen er udvidet således at man kan finde de personer for hvem en given begivenhed falder inden for en valgt årrække.

Hvordan opdaterer man

Jeg modtager fortsat bestillinger på disketter, som sendes med et girokort på 60 kr for udlæg og forsendelse. Januarudsalget er slut. Tanken med det var at gøre godt, at den første danske oversættelse måske kunne have været bedre.

Man kan hente de nyeste danske tekster fra min hjemmeside og igennem den er der adgang til John Steeds hjemmeside, hvor de nyeste BKSETUP-filer kan hentes.

Kommentarer og FAQ

Jeg modtager gerne spørgsmål og kommentarer, og jeg har ikke nogen fast modtagelsestid. Hvis en oprigning kommer på et ubelejligt tidspunkt skal jeg nok sige fra, og hvis emnet er alt for elementært kan jeg godt være kort for hovedet. Kommentarer og spørgsmål kan også sendes til mig som almindelig post eller e-mail.

Hvis man er til e-mail, kan det måske være af interesse at melde sig til den internationale, engelsksprogede konference, hvor John Steed besvarer spørgsmål. Man sender en e-mail til:

BK5-L-request@emcee.com
med ordet subscribe som emne, ingen tekst.

Man vil så dagligt modtage kopier af diverse breve med spørgsmål og svar vedrørende BK.

Bliver det for meget sender man blot en e-mail til samme adresse med ordet unsubscribe.

Jens Finderup Nielsen
Vallerødgade 10
2960 Rungsted Kyst
Tlf. 45 76 15 90
@ finderup@post4.tele.dk

Hjemmeside:
<http://home4.inet.tele.dk/finderup/>

Annoncer i Slægt & Data

Fremover vil der kunne indrykkes kommercielle annoncer i bladet efter følgende retningslinier:

- * Annoncer bestilles separat til hver enkelt ny udgave af bladet.
- * Annoncen skal leveres færdigopsat efter nærmere aftale med redaktøren. Kun efter nærmere aftale kan der ydes assistance til annoncens udformning mod betaling af omkostningerne.
- * Annoncen skal have direkte relation til slægtsforskning, herunder brugen af EDB til slægtsforskning.
- * Bladet forbeholder sig ret til at undlade at optage annoncer, der enten ikke er relevante for bladets formål, strider mod lovgivningen eller af redaktionelle årsager.
- * Ved fejl i annoncen, der skyldes bladet, kan der gives nedslag i annoncens pris efter redaktionens skøn. Bladet påtager sig intet ansvar for skader iøvrigt.
- * Der betales kr. 200 excl. moms for hver påbegyndt 1/12 side.
- * Sidste frist for indsendelse og betaling af annoncer er samme dato som for øvrigt stof til bladet (se s. 2).
- * Annoncer aftales med bladets redaktør inden fristens udløb.

Tips og Nyt

Cumberland Family Tree for Windows

Programmet er nu udkommet i en ny version 2.2 med ca. 20 forbedringer.

Cumberland er et begivenhedsorienteret program som lader brugeren beskrive en persons livsforløb med et næsten ubegrænset antal begivenheder. Dette medfører let, at man i sin database medtager begivenheder, som kan indeholde følsomme eller fortrolige oplysninger. Det er nu muligt at mærke udvalgte begivenheder og noter som følsomme. De kan så udelades i rapporter og i Gedcom filer, som du nu kan give til andre uden at afsløre fortrolige oplysninger eller fornærme familiemedlemmer.

Cumberland har altid lagt vægt på korrekte Gedcom filer. Gedcom kræver således at alle datoer skrives på Engelsk. Dette sker fremover helt automatisk. Også omtrentlige datoer som „efter Maj 1870“ skrives korrekt ud som „AFT MAY 1870“. Cumberland skriver som hidtil en Gedcom fil i 4 forskellige tegnsæt, nemlig ANSEL, IBMPC, ANSI og HTML (for Internettet).

Cumberland skriver rapporter ud ikke blot på DANSK, men alle vesteuropæiske sprog. Programmet kan dog ikke oversætte de private noter, du har indlagt. Gedcom filer skal altid skrives på Engelsk. Cumberland Family Tree findes i en version for Windows 3.1 og en for Windows 95. Det kan på Internettet hentes fra DIS-Norges hjemmeside <http://www.sn.no/disnorge>. Fra Amerika kan det hentes på Sprynet på adressen <http://www.sprynet.com/iralund>. Erik Helmer Nielsen
Hedager 51
2670 Greve tlf. 42 90 21 57

Famdex

I de sidste mange numre af Slægt & Data har der været mange nyheder om FamDex, så denne gang prøver vi at få et lille overblik.

Om hver person kan der, ud over hvad der normalt kan skrives, bl.a. også skrives studielog og 10 livsdatoer med 20 siders tekst til hver dato.

Til hver person kan knyttes faddere ved dåben, og til hvert ægteskab kan knyttes forlovere/vidner. Ved søgning af en person findes der mere end 200 forskellige måder, der kan søges på. Der kan skrives forside, forord, indledning, hjælpesider, registre, index o.s.v. Du kan lade programmet hente navnebeskrivelser, verdenshistorie, kirkebeskrivelser, datobeskrivelser o.s.v. fra de tilstødende baser, som kan tilføjes den enkelte person. Bogen kan automatisk sættes op med appendiks for plejefamilie (adoptivfamilie), faddere, forlovere og meget andet.

Og så et par nyheder: Der er kommet en ny søge- og navneforskningsmulighed, hvor det vil være muligt at se navnemønstre i en slægt.

Du kan også lade FamDex finde den ældste ane i en gren og søge ud fra denne person.

Sognene i Danmark kan vises på lister, f.eks. i samme herred eller kommune. Du kan se, hvor sognet hører til, evt. om det i dag har et postnummer.

Anetavlen, som kan knyttes til en bog med sidenumre, findes nu med flere opsætningsmuligheder.

Og meget mere.

Har du lyst at prøve FamDex? Ring for DEMO på tlf. 42 84 19 16.

Leif Høgh Pedersen.

Arkiv Adresser

Landsarkivet for Sjælland

Jagtvej 10

2200 København N 31 39 35 20

Landsarkivet for Nørrejylland

Lille Sct. Hansgade 5

8800 Viborg 86 62 17 88

Landsarkivet for Fyn

Jernbanegade 36

5000 Odense C 66 12 58 85

Landsarkivet for Sønderjylland

Haderslevvej 45

6200 Åbenrå 74 62 58 58

Erhvervsarkivet

Vester Allé 12

8000 Århus C 86 12 85 33

Rigsarkivet

Rigsdagsgården 9

1218 København K 33 92 33 10

DDA * Dansk Data Arkiv

Islandsgade 10

5000 Odense C 66 11 30 10

Det Danske Udvandrerarkiv

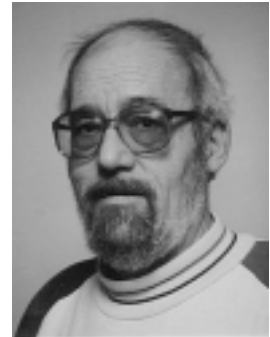
Arkivstræde 4

Postbox 1731

9100 Aalborg 98 12 57 93

Læsekredsen

Bent Pilgaard
Randersvej 29, 8800 Viborg
Tlf. 86 67 55 12

DIS-Norge Slekt og Data nr. 4/96

Bladet er sendt i læsekreds primo januar 1997.

Her kan bl.a. læses om Bjørn Nielsens problemer med modtaget post, og om hvorledes han løser det med EUDORA.PRO/LIGHT.

Diskussionen mellem Finn Holden og A.S.Gustavson fortsætter nu på 3. nr. Her er noget at lære for nye forskere om nøjagtighed og fortolkning.

Ole Kjølsest fortæller om forskning omkring den skotske adelsmand Johan Cunningham.

Dette er et eksempel på, hvordan data kan „få kød på“.

Flere artikler handler om problemer med valg af programmer, og en oversigt over krav til programmerne gengives.

Alf Sanden skriver om problemer med GEDCOM og store datamængder.

Tysk Computergenealogie nr. 12 hæfte 35 + Register.

Udover de sædvanlige lokale meddelelser omtales et par programmer, som ikke kendes her i landet.

I dette nummer fortælles om forskellige landkort på CD-rom.

En GEDCOM database fra Cliff Manis på Internet

URL: <http://soback.kornet.nm.kr/~cmanus/>
anbefales.

En række adresser hos mormonerne i Tyskland kan måske være nyttige.

En spændende CD-rom CENTENNIA med historiske kort over Europa og mellemøsten fra år 1000 til 1995 anmeldes. Er god til at „krydre“ en bog med. CD`eren koster DM 68. og kan fås både til dos, Windows 3,x og 95.

Som tidligere angives en række Internetadresser, som kan bruges af slægtsforskere. Det samme er tilfældet med adresser på telefonbøger i forskellige lande.

Genealogical Computing 16.4

I dette nummer er der en spændende artikel om forhold, de fleste ikke møder heromkring, nemlig Afrika/Amerika, altså efterkommere af slaver i USA.

En anden artikel handler om scanning og reparation af gamle billeder.

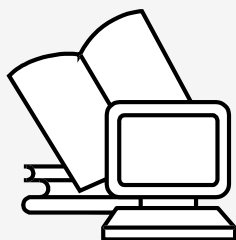
En omtale af brugen af JavaScript med eksempler åbner andre muligheder.

En særdeles spændende og kritisk artikel om brugen af hjemmesider bør vække til eftertanke. Her ses også gode adresser på biblioteker for genealogi på Internettet.

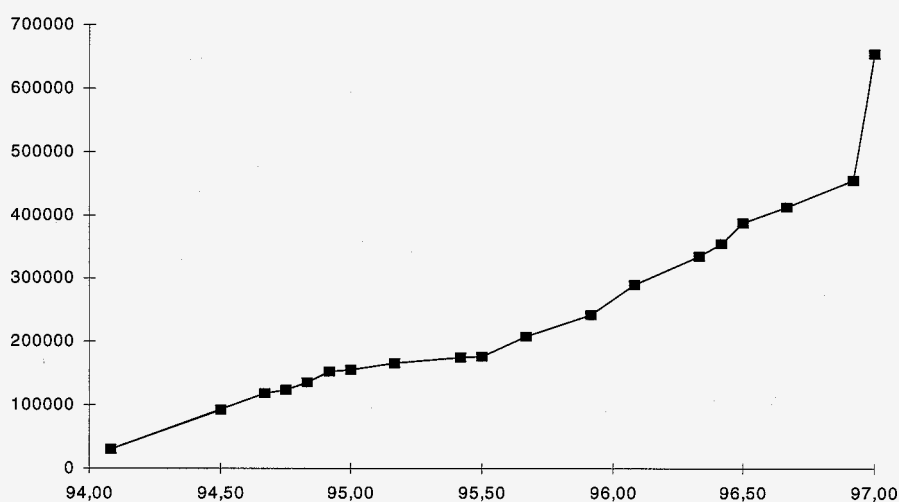
Endelig en omtale af forskellige søgeprogrammer og forskellige programmernes fornyelser.

Læsekredsen modtager flg blade:

„Mededelingen Central Bureau
voor Genealogie“ fra Holland
„Gens Humana“ fra Holland
„Genealogical Computing“ fra USA
„Computers in Genealogy“, England
„Dis-Play“ fra Øst-Sverige
„Slægtshistorisk Forum“ fra Sverige
„Diskologen“ fra Sverige
„Computergenealogie“ fra Tyskland
„Sukutieto“ fra Finland
„Slekt og Data“ fra Norge

KIP udvikling

Afleveringer til DDA med KIP-Status

Type	År	Antal materialer	Folketal	Antal personer	Dækningsgrad dec 96	Dækningsgrad dec 95	Dækningsgrad dec 94
FT	1769	1		2589			
FT	1787	293	841,806	130288	15,48%	4,06%	2,70%
FT	1801	155	929,001	163389	17,59%	2,32%	1,39%
FT	1834	122	1.230,964	70843	5,76%	2,12%	1,56%
FT	1840	82	1.289,075	49352	3,83%	1,85%	0,97%
FT	1845	155	1.356,877	123253	9,08%	5,83%	4,95%
FT	1850	45	1.414,648	31837	2,25%	0,55%	0,25%
FT	1855	5	1.507,222	3177	0,21%	0,04%	0,04%
FT	1860	10	1.608,362	6442	0,40%	0,14%	0,12%
FT	1870	28	1.784,741	25538	1,43%	1,20%	0,51%
FT	1880	5	1.969,039	3884	0,20%	0,15%	0,07%
FT	1890	15	2.172,380	20119	0,93%	0,36%	0,06%
FT	1901	5	2.449,540	4102	0,17%	0,17%	0,02%
FT	1911	6	2.757,076	8194	0,30%	0,22%	0,05%
		927	21.310,731	643007	3,02%	1,12%	0,72%
KB		13		11093			
		940		654100			

dec 96

Kildeindtastningsprojektet

KIP-Status

Kildeindtastningsprojektet trives - endda i allerbedste velgående.

Enkeltheder kan læses af skema og tilhørende graf på forrige side.

Det bemærkes, at der er sket en fordobling af personregistreringer i løbet af de sidste 12 måneder, så der har været tastet flittigt.

KIP-Kursus

Der afholdes kursus i kildeindtastning den 13. april kl. 10-20 i Dansk Data Arkiv
Pris 300 kroner.

Tilmelding nødvendig til DDA på telefon 66 11 30 10

KIP-opdatering

Vil fremover blive opdateret ca. 1 gang månedlig og lagt op på WEBnet på adressen: ddd.sa.dk

Pga. omlægningen af kildeoversigten har DIS ikke i Slægt & Data været i stand til at bringe eksempler fra nyt indkommet materiale, men vil arbejde på at kunne bringe disse „appetit-vækkere“ fremover.

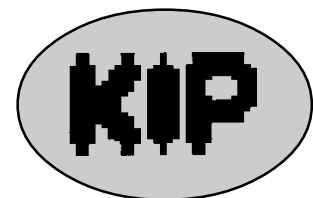
KIP-problemer

hvis computeren har > 16 Mb RAM kan løses på følgende måde

Hvis computeren har mere end 16 Mb RAM, vil der komme en fejlmeddelelse som starter med „GP000...“, når man forsøger at starte/køre KIP/Paradox.

Dette problem løses ved at skrive følgende ved DOS-promptet

1. før KIP/Paradox startes:
SET DPMIMEM=MAXMEM 16000
2. ved start af KIP:
KIP -extk 16000

Hvis man ønsker at lægge det ind i bat-filen (KIP.BAT) kan det ske på følgende måde:

Linjen, hvor der står:

PDOXRUN KIP

ændres til:

PDOXRUN KIP -extk 16000

Nyt om Hvem Forsker Hvad 1997

Disketteudgaven af „Hvem Forsker Hvad“ (HFH), som DIS-Danmark siden 1991 har solgt på diskette med et læse-/søgeprogram, overtager HFH selv distributionen af fra og med 1997-udgaven (med nyt læse-/søgeprogram).

Der vil fremover være følgende valgmuligheder:

Trykt udgave alene	60 kr.
Diskette udgave alene	60 kr.
Trykt udgave+ diskette sammen.	90 kr.

Priserne er for HFH 1997 incl. forsendelse og moms i Danmark.

Ønskes ændring/bestilling af et abonnement bedes dette meddelt ekspeditionen senest 1. maj 1997.

Frist for indsendelse af indlæg

Indlæg kan indsendes hele året, men redaktionen garanterer at følgende indlæg kommer med i årets udgave:

Håndskrevne indlæg modtaget senest 1. februar.

Maskinskrevne indlæg modtaget senest 1. marts.

Indlæg på diskette eller via e-mail modtaget senest 1.april.

Alle indlæg modtaget efter disse datoer vil imidlertid også - så vidt muligt - komme med i årets udgave.

Indsendere af indlæg får tilsendt korrektur af deres indlæg sammen med evt. fremsendt diskette. Senere rettelser/tilføjelser mod indsendt manuskript vil blive foretaget, så vidt det er teknisk muligt.

Fotos af ukendte personer

Nyhed: Mange ligger inde med fotos af ukendte personer. HFH vil fremover i enkelte tilfælde (hvis pladsen tillader det) kunne medtage fotos med efterlysninger mod en pris af 100-200 kr. HFH påtager sig intet ansvar for indsendte fotos. Derfor skal der laves en kopi hos fotohandler. Indsendte fotos/billeder returneres ikke.

HFH er nu på internettet

Sidste nyt: HFH er nu på internettet med egen homepage med adressen: <http://www.image.dk/~hfh>
e-mail adresse: hfh@image.dk Her kan man læse om de sidste nyheder, oplag, regler, priser, bestille abonnement m.m.m.

www.image.dk/~hfh

Yderligere oplysninger kan også fås ved henvendelse til:

Ekspedition:

John Bison Tlf. & Fax: 31 55 18 11
HF „Elmebo“ 33, Røde Mellemevej 152, 2300 Kbh. S.

Redaktør:

Elsebeth Paikin Tlf. & Fax: 39 27 24 33
Kildevænget 37, 2100 København Ø. @ e-mail: epaikin@mailhost.net

HVEM FORSKER HVAD

Referat af Rigsarkivets brugermøde den 21. november 1996

Mødet blev holdt i Harsdorffsalen, hvor arkivchef Birgit Løgstrup bød velkommen og fortalte lidt om salen, der af uransagelige grunde har fået dette navn. Den hører til det yngste kompleks, bygget 1781-85 og arkitekten var C. J. Zuber. Desværre blev den i forrige århundrede plyndret for en del af sine søjler samt for marmorgulvet. Rigsarkivet overtog bygningen i 1909.

Herefter holdt chefkonservator Arne Møller Pedersen et spændende lysbilledforedrag om, hvad der gøres ved de arkivalier, der allerede er ødelagt - det være sig af brand, vand, svamp eller skadedyr. Eksempler på disse ødelæggelser var fremlagt.

Dernæst fortalte arkivbetjent Lone Frier Hasnæs om, hvad vi som brugere kan gøre for at bevare arkivalierne. Reglerne er enkle, ofte gentaget og desværre lige så ofte overtrådt.

- Ö Aldrig bruge arkivalierne som underlag!
- Ö Aldrig fugte arkivalierne!
- Ö Aldrig rette eller tilføje noget i arkivalierne - ej heller i fotokopier heraf eller bøger!
- Ö Aldrig spise eller drikke på læsesalene - heller ikke i vejledningsrummet!

Ved pakning af arkivalierne blev vi bedt om at være omhyggelig med, at de ligger parallelt - bank dem evt. let på plads - specielt er den gal med de sene folketællinger, der blot ligger i omslag med snor om.

Og til sidst et hjertesuk: vi er alt for mange, der ikke har lært at lave en „arkivknode“. Arkivbetjentene vil inderlig gerne vise os det.

Arkivar Nils G. Bartholdy supplerede i sit indlæg med at fortælle lidt om de fremtidige perspektiver. Således gennemgår man i dag arkivmassen efter en nøje udtænkt plan, hvor man før i tiden nok tog det „hen ad vejen“. Ligeledes fortalte han om, hvor afhængig bevarelsen for eftertiden er, af de papirkvaliteter, der er blevet brugt. Specielt pegede han på forrige århundredes dårlige trærige papirkvaliteter.

Debat med brugerne

Mødet blev rundet af med debat med brugerne ved arkivchefen.

Først blev vi orienteret om de nye regler for de ikke almindeligt tilgængelige arkivalier. Disse vil for eftertiden altid blive opbevaret bag lås og slå, så selvom man har bestilt dem, skal de altså hentes frem hver gang.

Oprydningsdag

Fra 02.01.1997 indføres

„oprydningsdag“ den første mandag i hvert kvartal, således at der er indskrænket ekspedition på disse mandage.

Journalguiden

Så hurtigt som muligt vil der i vejledningsrummet blive opsat 2 PC'er (som forsøg) til instruktion ved konkret brug af arkivalier. (se i øvrigt side 27 af dette nummer af *Slægt & Data*).

Agnete Buch-Andersen

Nyt fra Rigsarkivet

I det nyeste nummer af *Arkivkontakt* 97/1 fra Rigsarkivets publikumsafdeling er der mange spændende ting at læse om. Redaktionen har til ladet sig at sakse!

Brugermøde

Torsdag den 10. april 1997 kl. 14.30 - 16.00
Rigsarkivet, Harsdorffsalen, Tøjhusgade 1, 1218 København K.

1. Velkomst ved arkivchef Birgit Løgstrup
2. Lægdsruller før 1788 ved arkivchef Birgit Løgstrup
3. Lægdsruller efter 1788 ved arkivsekretær Peter Buntzen
Det vil være en fordel at have læst brugervejledningerne om lægdsruller inden mødet
4. Debat med brugerne ved arkivchef Birgit Løgstrup

Næste brugermøde finder sted mandag den 3. november 1997 kl. 14.30

Journalguiden

På *EDB*-fronten er der en væsentlig nyskabelse på læsesalen: "Journalguiden - et nyt hjælpemiddel!"

JOURNALGUIDEN er det sidste skud på stammen af Rigsarkivets hjælpemidler. Den skal først og fremmest vejlede i brugen af de journalstyrede arkivfunds og dermed gøre det lettere at nå resultater og gøre brugernes indsats mere målrettet.

Journalguidens formål er primært at hjælpe den uøvede arkivbruger igang med at anvende journal-systemer og hjælpe den trænede med at trænge ned i systemets kringelkroge.

Ved journalstyrede arkivfunds forstås først og fremmest de ministerielle arkiver efter 1848. Disse arkiver består af et antal protokoller og en pakke, hvori sagens akter er samlet. I det ministerielle arkiv står protokoller og pakker i et systematisk forhold.

Man kan således ved hjælp af de embedsskabte hjælpemidler finde frem til, hvad de enkelte pakker indeholder.

I arkiverne gemte man de oplysninger, som var nødvendige for at kunne administrere et departement eller kontor. Nøglen til arkivet kaldes en journal. Derfor har vi valgt at

kalde den nye elektroniske vejledning for en journalguide.

JOURNALGUIDEN er til forskel fra de trykte guider - Rigsarkivet og dets benyttelse og de Vejledende Arkivregistraturer - elektronisk. Guiden er opbygget som kæder af skærbilleder eller hypertext. Hypertext kender nogle sikkert fra internettet. Det har den fordel, at man hurtigt kan bevæge sig rundt mellem computerskærmens forskellige tekst- og billedsider.

I Journalguiden kan man frit bevæge sig rundt ved at klikke med musen på de farvede fremhævede ord, tekster eller billeder. Når man

for eksempel klikker på et bestemt ord, skabes der automatisk forbindelse til den side i vejledningen, hvor dette ord forklares eller dets funktioner demonstreres.

JOURNALGUIDEN er en vejledning baseret på en række konkrete eksempler. Eksempler der skal demonstrere den før omtalte sammenhæng mellem journal, kopibog, forestilling og sager. Det er i den første version af Journalguiden muligt at få vejledning i brugen af de tre hovedsystemer indenfor journaliseringen:

- KANCELLISYSTEMET
- RENTEKAMMERSYSTEMET
- JOURNALPLANSYSTEMET.

Det er vores ambition, at den enkelte bruger, efter at have gennemgået journalguidens eksempel-baserede vejledning, vil være i stand til selv at gennemføre en konkret undersøgelse. Hvis man står foran at skulle løse en konkret forskningsopgave eller en undersøgelse af et udvalgt emne i perioden efter 1848 er journalguiden den bedste hjælp til selvhjælp. Journal-

guiden er desuden forsynet med en række hjælpefunktioner i form af ord- og forkortelseslister, eksempler på hvordan bestillingssedler udfyldes og en oversigt over hvilke journaliseringssystemer, de forskellige ministerier og kontorer anvendte.

JOURNALGUIDEN er foreløbig installeret på én computer, som står opstillet i Rigsarkivet. Med tiden vil den blive stillet til rådighed på nettet. Spørg efter vejledningsfolderen og benyt Publikumsafdelingens nye vejledningssystem. Hvis du har spørgsmål eller forslag til forbedringer, kan du rette henvendelse til Tyge Krogh, Frank Allan Rasmussen eller Michael H. Gelting”.

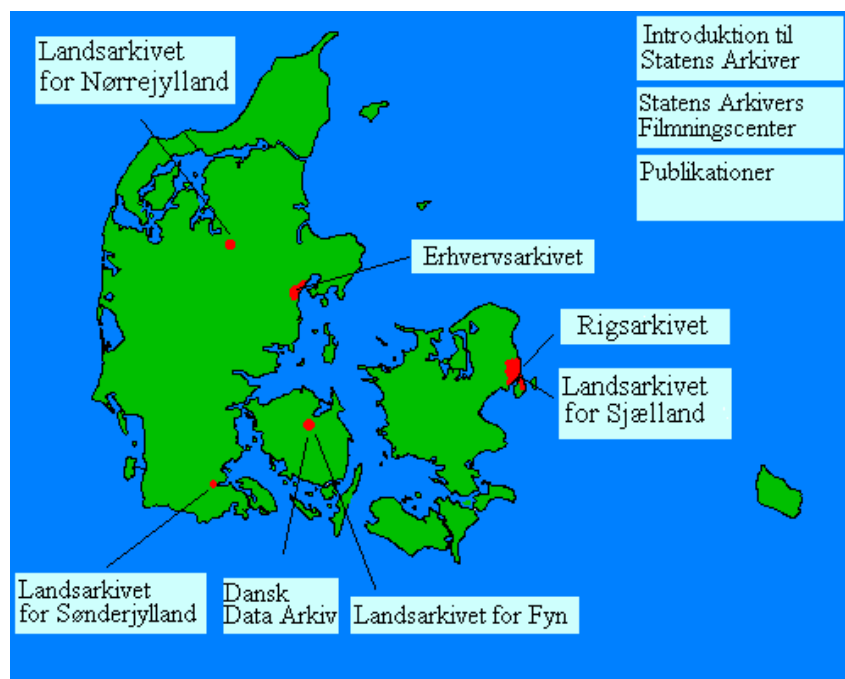
Som sidste nyt omtales introduktionskurser på læsesalen:

Det er planen i februar og marts måned at afholde introduktionskurser for nybegyndere på læsesalen. Det fremgår ikke klart af bladet, hvorvidt det er en introduktion for slægtsforskeres brug af læsesalen

eller brug af læsesalen i al almindelighed.

Spørgsmålet er i og for sig også underordnet. Det er under alle omstændigheder et ganske glimrende initiativ. Så selv om de første kurser er afviklet, når dette nummer af Slægt & Data udkommer, mener redaktionen alligevel, at ideen fortjener opmærksomhed. Denne kursusvirksomhed sammenholdt med de mange andre tiltag fra publikumsafdelingen (foldere, brugermøder mm.) giver anledning til at rose publikumsafdelingens "publikumsindssats" de senere år.

Illustrationen er fra Statens Arkivers homepage på internettet. Adressen er: www.sa.ra.dk

Om medlemsmøderne

Et referat og en kommentar

af Erik Kann

Der er blevet skabt en tradition for indlæg i Slægt & Data med undertitlen "referat og kommentar". Denne gang skal det handle om *mødefviklingen i Københavnsområdet*.

Pr. tradition følger mødeplanlægningen i DIS-Danmark aften-skolernes sæson. Med andre ord vi arbejder også med en efterårs- og en forårssæson.

Efteråret 1996 var succes og fiasko. Vi lagde flot ud med et rent "historisk" program. Historikeren Bertil Larsen fortalte om møllernes historie og livet omkring dem. Foredragsholderen har på fineste vis fortalt om emnet i Slægt & Data 1996 nr. 4.

Den 12. oktober var en fiasko - en aflysning. En aflysning vi kun kan bebrejde os selv, thi det var ikke lykkedes os at få fastlagt et emne for mødet.

Og nok er det dejligt at gå til møder i DIS - men alligevel. Vi kan kun takke os selv for denne ufrivillige fridag.

Den 2. november med fremvisning af programmer var en "stor" dag - på flere måder: Der var mange fremvisere og mange tilhørere. Der er bragt et særskilt referat fra dagen i Slægt & Data 1996 nr. 4.

Det er min opfattelse, at DIS har en art forpligtelse til sådanne møder. Er det hensigtsmæssigt med så mange programmer på én gang? På den ene side ja - på den anden side nej.

Som en anden formidlingsmåde forsøger vi i foråret 1997 og herefter at give ét eller et begrænset antal af programmer mulighed for at komme til orde. Det giver problemer med den ukrænkelige program-

neutralitet. Men ingen bliver snydt, kan jeg garantere!

Lørdag den 7. december er et af de møder, jeg selv tænker på med størst glæde: Om slægtsforskning i Sverige.

DIS-Danmark havde inviteret to repræsentanter for DIS-SYD i Sverige til at fortælle om svensk slægtsforskning, om edb-baserede kilder o.s.v.

Dagen blev delt op i tre dele:

- Gennemgang af svensk slægtsforskning i al almindelighed (arkiver, arkivalier m.m.)

- Gennemgang af vigtige grupper af arkivalier, der findes på edb (evt. også søgbare på internettet)

Jan Nilsson, Formand for DIS-SYD, Sverige fortæller om vigtige grupper af arkivalier, der findes på edb.

- Individuel søgning i DIS-Sveriges store database DISBYT.

Det var utrolig spændende at få indblik i alle disse forhold. Det er ingen overdrivelse at sige, at vi var langt omkring den eftermiddag.

Det kommer formodentlig heller ikke som nogen overraskelse, at køen ved computeren var lang, da der sidst på eftermiddagen blev inviteret til individuelle opslag i DIS-BYT!!!

Allerede i julemåneden gik vi i gang med at planlægge en udflugt til Landsarkivet i LUND.

Der er nu kommet svar fra svenskerne: Vi er meget velkomne - og interesserede samles ved flyvebåden den 11. oktober 1997. Så reservér

Frans Johansson, bestyrelsesmedlem af DIS-SYD, Sverige fortæller om svensk slægtsforskning.

dagen! Der kommer flere detaljer i næste nummer af Slægt & Data.

Det er en rigtig dejlig ting, at vi har været i stand til at etablere et konkret samarbejde med vores nærmeste interessefæller i Sverige. Det er i øjeblikket inde i mit hoved at arrangere møder med vores naboer syd for grænsen. Men det er et lidt større projekt.

Forårssæsonen 1997 blev indledt netop i dagene omkring dronningens regentjubilæum. Emnet kunne ikke være mere passende: Om dronningen og hendes slægt.

Den royale slægt var i øvrigt kun midlet den dag, midlet til at forklare om konsangvinitetstavler, disses nummerering og opstillingsmåder. Det var Knud Højrup, der på en overskuelig måde forklarede om dette vanskelige emne.

Der er ingen tvivl om, at der i tiden fremover vil blive større behov for at bringe information om, hvordan man "afslutter" sit slægts-historiske arbejde. Computeren har helt klart betydet, at flere får hold på de fundamentale person-registreringer og nu er klar til de endelige afrundinger.

Den 1. februar var der nærmest stormløb til gennemgang af den danske version af BK til Windows. 90 mennesker var samlet! Pædagogisk noget betænkeligt. Men igen står vi med problemet. Vi ville gerne lave små hold med intens undervisning. Men ét møde kræver 4-5 frivillige, en udgift på ca. 3.000 kr., hvortil kommer en næsten frivillig foredragsholder. Det er ikke helt enkelt endda!

Trods de mange deltagere var det et godt møde. Men det var også med rutinerede kræfter på podiet: BKs grand old man Jens FINDERUP Nielsen!

Mødet den 15. februar var helligt internettet. Langt om længe havde vi fået lokaler, der gav mulighed for internetopkobling.

Det var - trods tekniske vanskeligheder - en glimrende eftermiddag. Jeg lærte, at vi nok i højere grad skal udbyde møder om "special-emner" på forskellige niveauer: Internet for begyndere o.s.v. Det er næsten altid de "svage", der bliver tabere: Man tør ikke spørge, for det er nok et dumt spørgsmål!

Mødet den 1. marts (dette skrives dagen derpå) tegnede til at blive en succes - men ak: En af foredragsholderne blev syg - og så var det sket....

Mødet skulle have handlet om at skrive en slægtsbog. Den store tilmelding bekræfter det, der er sagt ovenfor om afrundinger.

Der mangler endnu et møde i København. Det bliver givet vis også spændende.

Mange var mødt op

Sæsonen 1996-97 var tænkt til at være en god blanding af slægt, historie og edb. Det er tre nøgleord i programplanlægningen. Ikke for meget, ikke for lidt.

At lægge program er et stort ansvar. Det er i medlemsmøderne mange "oplever" deres medlemskab af foreningen.

Det er min opfattelse, at der til stadighed skal eksperimenteres, afstikkes nye veje. Tingene må aldrig falde helt til ro; hele tiden skal vi lytte til vores erfaringer kombineret med vores fornemmelser af nye retninger og muligheder.

Kun hvis medlemmerne giver deres mening til kende, kan vi nå til noget der bare minder om den berømte højere enhed.

Udviklingen i DIS-Danmark's medlemstal over en 4-års periode

af kasserer Jens J. Jerichow

I løbet af de 4 år 1993-1996 er foreningens medlemstal steget støt som søjlerne i figuren illustrerer. Umidledbart ser det ud til, at tilgangen af nye medlemmer er nogenlunde konstant, men en nærmere analyse af tallene viser, at dette ikke helt er tilfældet.

Analyserer man således stigningen i medlemstallet år for år, ser man, at foreningen i 1994 fik 27,4% flere medlemmer end året før, medens den i 1995 fik 14,3% flere og 1996 kun havde en tilvækst på 10,4% i forhold til 1995.

Imidlertid ville det måske kunne anses for tilfredsstillende, hvis blot antallet af nye medlemmer steg år for år eller var stabilt. I 1994 kom der 246 nye til, i 1995 164 og i 1996 fik foreningen 136 nye medlemmer, så fremgang er der.

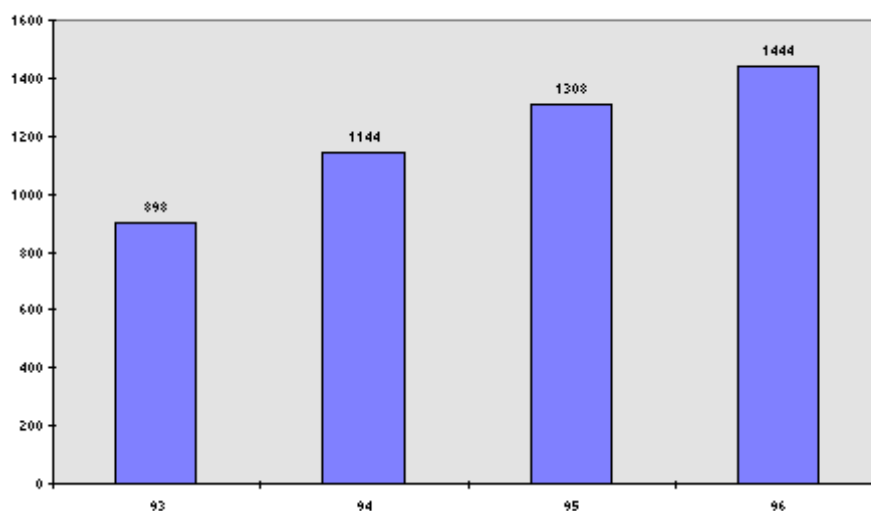
Over for disse tørre tal står så spørgsmålet, om det er foreningens politik at udvide medlemsskaren og i bekræftende fald, i hvilken takt og med hvilke midler ?

Heldigvis har den store spørgeskemaundersøgelse af medlemmernes ønsker givet bestyrelsen et værktøj i hænde, der kan give den inspiration til dels at fastholde gamle medlemmer, dels at få flere slægtsforskere til at melde sig ind.

? -skema

Aantal medlemmer

Generalforsamling 1997

Dis-Danmarks ordinære generalforsamling afholdes

Lørdag d. 12. april 1997 kl. 13.00

Odense bys Museer „Hollufgaard“ ved Odense

Bybus linie 91 kører lige til døren fra Banegårdscentret,
eller benyt motorvejsafkørsel nr. 50

Dagsorden:

1. Valg af ordstyrer
2. Bestyrelsens beretning
3. Regnskabet for 1995/96
4. Behandling af indkomne forslag
Der er ikke indkommet foreslag til generalforsamlingen
5. Fremlæggelse af budget for 1997/98, herunder fastsættelse af kontingent
6. Valg til bestyrelsen

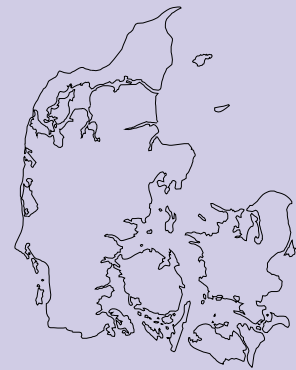
På valg er:

Lene Olsen, København	(ønsker ikke genvalg)
Flemming Maiborg, Svendborg	(ønsker ikke genvalg)
Arne Julin, Skibby	(kan genvælges)
Jens Jerichow, København Ø	(ønsker at udtræde)

Valg af suppleanter til bestyrelsen

Svend-Erik Christiansen, Aarhus
Henning J. Madsen, Kolding

7. Valg af revisorer og revisorsuppleant
Erik Helmer Nielsen, København
Torben Devantie, Mørke
Jette Stoltenberg, Brøndby Strand (Suppl.)
8. Eventuelt

Efter generalforsamlingen vil arkivar ved Odense Stadsarkiv
Johnny Wøllekær dels orientere om Stadsarkivet dels fortælle
om „morderen fra Helvedeshuset og andre henrettelser“